

TILLSÄTTA BOR VID SKOGSGÖDSLING ONÖDIGT OCH FÖRDYRANDE

Skogsbruket använder dyra, berikade gödselmedel för att motverka borbristskador i träden. Nu visar Skogforsk att det troligen kostar skogsbruket många miljoner kronor i onödan varje år.

■ Vid slutet av 1970-talet uppmärksammades att upprepad skogsgödsling med enbart kväve i barrskog på fastmark kunde orsaka tillväxstörningar till följd av brist på bor. Sedan dess används borberikade gödselmedel vid all skogsgödsling, oavsett läge i landet.

Men Skogforsks analys tyder på att risken för att borbristskador är starkt kopplad till frekventa (< 8 år) gödslingsar i lågproduktiva tallbestånd på torr och humusfattig mark i kärva klimat-

lägen, främst i norra Norrlands inland.

– Men det är inte den typen av skogar som gödslas idag, och man gödslar heller inte så ofta, säger Skogforsks gödslingsexpert Folke Pettersson.

Kostar mer

Ett gödselmedel med bor kostar uppskattningsvis cirka 350 kr mer per ton än en ren kvävegiva. Om ett skogsföretag skulle välja att gödsla 10 000 ha skogsmark utan tillsats av bor skulle det innebära en besparing på cirka två miljoner kronor eller cirka 200 kr/ha.

KONTAKTA
Folke Pettersson: 018-188551,
folke.pettersson@skogforsk.se

FOTO: SVENKER JOHANSSON/BITZER

Folke Pettersson: "Det går lika bra utan bor"

HÅRD TALLRÖJNING GER BÄST EKONOMI

En hård röjning är en bra affär, eftersom det ger grova, värdefulla träd.

– Men i praktiken bör man hålla ett något högre stamantal, som en säkerhetsmarginal mot avgångar, säger Skogforsks röjningsexpert Folke Pettersson.

■ Resultaten från Skogforsks senaste röjningsstudier visar att ungskovsröjning av tallbestånden är en lönsamt och viktig åtgärd i trakthyggeskogsbruket. Generellt sett ger röjning bestånd med grövre träd, bättre virkeskvalitet och en större motståndskraft mot snö-, vind-, insekts- och svampskador.

Bäst ekonomi var att röja tall-

beståndet till 750-1 000 stammar per hektar, enligt studien av tre olika röjningsförsök i Mellannorrland. Men för att inte bli sårbar för älgbete och andra avgångar bör man hålla ett något högre antal stammar i bestånden.

– Röj till cirka 1 400–1 500 stammar per hektar vid slutröjning (4–4,5 m trädhöjd) av sädd och naturliga föryngringar, säger Folke Pettersson. I tallplanteringar gäller andra regler: här måste man röja lövet innan tallens toppskott har vuxit ur älgfarlig höjd, och det motiverar att man spar alla tallar.

Strategiskt viktigt

En hård röjning är också en stra-

FOTO: SKOGEN/BI

tegiskt viktig åtgärd, menar Folke Pettersson:

– Ja, inte minst för ett skogsbruk med gles fältpersonal, säger han. Med välröjda ungskovsbestånd blir handlingsfriheten be-

tydligt högre än för eftersatta bestånd – både i ett tids- och åtgärds perspektiv.

KONTAKTA
Folke Pettersson: 018-188551,
folke.pettersson@skogforsk.se